

Με συγκίνηση η επέτειος των 100 ετών από την Μικρασιατική Καταστροφή στη Βέροια

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας

Μνημόσυνο για τα θύματα της Γενοκτονίας του Ελληνισμού της Μικράς Ασίας τελέσθηκε στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό των Αγίων Πρωτοκορυφαίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου Βεροίας, με αφορμή την επέτειο της συμπλήρωσης 100 ετών από τη Μικρασιατική καταστροφή, χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου **Μητροπολίτη Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμονος.**

“Έχουμε χρέος να συνειδη-τοποιήσουμε και τα λάθη που μας οδήγησαν σε αυτή την τεράστια συμφορά αλλά και τα ελαττώματά μας που συνέβαλαν στα λάθη μας. Γιατί ως Έθνος δεν έχουμε άλλα περιθώρια ούτε για λάθη ούτε για καταστροφές. Έχουμε χρέος να μνημονεύουμε πάντοτε και την προσφορά της Εκκλησίας, που στήριξε τον διω-κόμενο Μικρασιατικό Ελληνισμό και στη Μικρά Ασία και στο ταξίδι της προσφυγιάς και στη συνέχεια όταν έφθασε στην Ελλάδα, και θυσιάσθηκε

γι' αυτόν. Κι έχουμε χρέος όχι μόνο να θυμόμαστε τις τραγικές αυτές σελίδες της ιστορίας μας, αλλά και να αγωνιζόμαστε για να μην ξεχασθεί και να αναγνωρισθεί ως γενοκτονία, ώστε να μην επαναληφθεί ποτέ ξανά κάτι παρόμοιο", υπογράμμισε μεταξύ άλλων ο Σεβασμιώτατος.

Ακολούθησε ο πανηγυρικός της ημέρας από τον Μικρασιάτη στην καταγωγή, Σεβασμιώτατο κ. Παντελεήμονα, παρουσία του Υφυπουργού Οικονομικών και Βουλευτού Ημαθίας κ. Απόστολου Βεσυρόπουλου, των Βουλευτών Ημαθίας κ. Τάσου Μπαρτζώκα και κ. Λαζάρου Τσαβδαρίδη, του Δημάρχου Βεροίας κ. Κωνσταντίνου Βοργιαζίδη, τοπικών πολιτικών και στρατιωτικών αρχών, της προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου Μικρασιατών Νομού Ημαθίας κ. Αναστασίας Παυλίδου και των μελών του Συλλόγου.

Οι εκδηλώσεις για την 100η επέτειο μνήμης της Γενοκτονίας του Ελληνισμού της Μικράς Ασίας ολοκληρώθηκαν με το τρισάγιο και την κατάθεση στεφάνων στο Ηρώο Πεσόντων στην πλατεία Ωρολογίου, όπου τηρήθηκε ενός λεπτού σιγή και εψάλη ο Εθνικός Ύμνος.

Ο Σεβασμιώτατος κ. Παντελεήμων κατά την εκφώνηση του πανηγυρικού της ημέρας ανέφερε:

Ο Ελληνισμός απανταχού της γης μνημονεύει φέτος τη συμπλήρωση εκατό ετών από τη φοβερότερη ίσως καταστροφή, την οποία βίωσε στην ιστορία του, από τη Μικρασιατική καταστροφή του 1922. Γιατί, όπως εύστοχα παρατηρήθηκε

πρόσφατα, η άλωση της Κωνσταντινουπόλεως το 1453 υπήρξε όντως μία τραγική καταστροφή, μία μεγάλη ήττα του Ελληνισμού με παγκόσμιο αντίκτυπο, η οποία είχε ως συνέπεια την υποδούλωση του Γένους μας για αιώνες σε έναν σκληρό και βάρβαρο κατακτητή, γεγονός που ανέκοψε την πορεία και την εξέλιξη του.

Η Μικρασιατική όμως καταστροφή είχε ως συνέπεια τον διωγμό και τον αφανισμό των Ελλήνων από τους τόπους στους οποίους έζησαν και μεγαλούργησαν για 2.500 χιλιάδες χρόνια.

Και εάν μετά την άλωση της Πόλης και παρά τις φοβερές καταστροφές και ταλαιπωρίες και τους διωγμούς και τα μαρτύρια τα οποία υπέστησαν οι πρόγονοί μας, ο Ελληνοισμός μπόρεσε να αντέξει, με την ελπίδα ότι «πάλι με χρόνια με καιρούς, πάλι δικά μας θάναι», και να δώσει δείγματα της ζωτικότητας και του πολιτισμού του, ο ξεριζωμός του από τη Μικρά Ασία, σήμανε το οριστικό τέλος της παρουσίας του εκεί.

Αυτό το τραγικό γεγονός θυμόμαστε φέτος, καθώς συμπληρώθηκαν εκατό χρόνια από τότε. Και το μνημονεύουμε ιδιαιτέρως σήμερα, τελώντας το μνημόσυνο των χιλιάδων μαρτυρικών τελειωθέντων πατέρων και αδελφών μας, κληρικών και λαϊκών, αλλά και τιμώντας τη μνήμη των αγίων ιερομαρτύρων ιεραρχών Χρυσοστομού Σμύρνης, Αμβροσίου Μοσχονησίων, Προκοπίου Ικονίου και Ευθυμίου Ζήλων, οι οποίοι σφαγιάστηκαν με τον πιο απάνθρωπο τρόπο, μένοντας «πιστοί άχρι θανάτου», δίπλα στο εμπέριστατο και διωκόμενο ποίμνιό τους, και «έλαβαν τον στέφανο της ζωής».

Ο Μικρασιατικός Ελληνισμός κλήθηκε να σηκώσει έναν βαρύ και ασήκωτο σταυρό. Κλήθηκε να υπομείνει τους διωγμούς και τα εγκλήματα εις βάρος του. Κλήθηκε να εγκαταλείψει με βίαιο τρόπο τον τόπο του, τους συγγενείς του και να δει τα υπάρχοντά του να λεηλατούνται και να καίονται.

Κλήθηκε να περάσει αναρίθμητες ταλαιπωρίες και κακουχίες, να διέλθει κυριολεκτικά διά πυρός και ύδατος, για να φθάσει στριμωγμένος σε κάποιο πλοίο ή σε κάποια βάρκα με χιλιάδες άλλους πρόσφυγες σε ένα λιμάνι, στα απέναντι νησιά, στη Θεσσαλονίκη, στον Πειραιά, στην Καβάλα ή κάπου αλλού.

Μικρά παιδιά, γυναίκες, ηλικιωμένοι, άγνωστοι μεταξύ αγνώστων στον ξένο γι' αυτούς τόπο, βρέθηκαν να αναζητούν τους συγγενείς τους, για να απαντήσουν μαζί τα αδυσώπητα ερωτήματα· και τώρα που; που θα πάμε; τι θα κάνουμε;

Η αγωνία για τη συνέχεια, συνδυασμένη με τις εικόνες της φρικτής που ο καθένας

από τους πρόσφυγες έφερε μέσα στην ψυχή και στον νού του, δημιουργούσαν αφόρητο πόνο, που είναι αδύνατο να συλλάβουμε εμείς σήμερα· πόνο που δεν μπορούσαν να τον απα-λύνουν ούτε τα δάκρυα ούτε οι ανα-στεναγμοί· πόνο που τον επέ-τει-νε η αίσθηση της αδικίας και η βιαιότητα της βάρβαρης συμπερι-φοράς που αντιμετώπισαν, αλλά και της αδιαφορίας των μεγάλων δυνάμεων για την τραγωδία που εξελισσόταν και με δική τους ευθύ-νη στα παράλια της Μικράς Ασίας εις βάρος του Ελληνισμού.

Γι' αυτό και δεν είναι τυχαίο ότι η καταστροφή της Σμύρνης, της πρω-τεύουσας του Ελληνισμού της Ιωνίας, έγινε η εικόνα και το συμ-βολο της Μικρασιατικής Κατα-στρο-φης, και η ηρωική και μαρ-τυρική μορφή του ποιμενάρχου της, του ιερομάρτυρος Μητροπο-λίτου Σμύρνης Χρυσοστόμου, ο οποίος «ποτέ από το χρέος μη κινών», κατά τον ποιητή, ενισχυ-ο-ταν από τους λόγους τους οποίους το πνεύμα του Θεού είχε υπαγο-ρεύσει στον ευαγγελιστή Ιωάννη. «Και τω αγγέλω της εν Σμύρνη εκκλησίας γράψον· «μηδέν φοβού α μέλλεις πάσχειν ... γίνου πιστός άχρι θανάτου και δώσω σοι τον στέφανον της ζωής».

Το ψυχικό σθένος και η απόλυτη αφοσίωση του ηρωικού αυτού επι-σκόπου, ο οποίος ως καλός ποιμήν και ιεράρχης της Εκκλησίας του Χριστού έθετε πάνω από όλα τη μέριμνα για το ποιμνιό του, ενε-θαρ-ρυνε τους πάντες.

Η αποφασιστικότητά του, η αντο-χη του, η άρνησή του να αποδεχθεί την πρόταση του Αμερικανού προ-ξένου αλλά και του αρχιεπισκόπου των Καθολικών να επιβιβασθεί στο αμερικανικό αντιτορπιλικό που τον περίμενε στην προκυμαία της Σμύρνης για να διασωθεί, ενέ-πνεαν κληρικούς και λαικούς και στήριζαν τον διωκόμενο Ελλη-νι-σμο.

Το μαρτύριό του, μαρτύριο πολυ-η-μερο, φρικτό και απάνθρωπο, με δημίους τον όχλο, και σκοπό τη βεβήλωση ακόμη και του νεκρού του σώματος, του ιερού του σκη-νω-ματος, αντίθετα σε κάθε έννοια ηθικής, συγκλονίζει και θα συγκλο-νίζει για πάντα όσους μπορούν να διαβάσουν την ιστορία με καθαρά μάτια και όχι παρα-ποι-η-μένα μέσα από ιδεολογικά κάτοπρα ή διαστρεβλωμένα σκόπι-μα, όπως επιχειρεί η άλλη πλευρά του Αιγαίου, και αποτελεί το απο-κορύφωμα και το σύμβολο της τερά-στιας καταστροφής και της απάνθρωπης γενοκτονίας, την οποία υπέμεινε ο Μικρασιατικός Ελληνισμός και μάλιστα με φόντο τη φλεγόμενη ελληνική συνοικία της Σμύρνης.

Όλα αυτά, ο πόνος, οι ταλαιπω-ρίες, το μαρτύριο, ο ξεριζωμός το-σων χιλιάδων ανθρώπων που βρε-θηκαν πρόσφυγες, αλλά και οι κατα-στροφές, οι βεβηλώσεις, η αρπαγή και η λεηλασία των περι-ου-σιών των Ελλήνων, και ακόμη οι δυσκολίες που

αντιμετώπισαν οι πατέρες και οι μητέρες μας, όταν έφθασαν στην Ελλάδα, σε μία Ελλάδα που δεν είχε προλάβει να ανακάμψει από τους συνεχείς πολέμους και να οργανωθεί ως κράτος, μεγάλο μέρος του οποίου είχε απελευθερωθεί μόλις πριν από 10 χρόνια, πρέπει να μην διαφεύγουν ποτέ την προσοχή μας, πολύ περισσότερο όμως φέτος, με τη συμπλήρωση 100 ετών από τη Μικρασιατική καταστροφή. Γιατί, αν θέλουμε να μνημονεύουμε όντως τους πατέρες και τους προγόνους μας, έχουμε χρέος να μνημονεύουμε και των πόνων και της θυσίας τους.

Έχουμε χρέος να θυμόμαστε τη δύναμη της ψυχής τους, που όχι μόνο άντεξε να περάσει μέσα από τη λαίλαπα της καταστροφής και μάλιστα μιάς άδικης καταστροφής, που όχι μόνο άντεξε να διαχειρισθεί αυτό το συλλογικό τραύμα μέσα σε εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες εδώ στην Ελλάδα, αλλά και συνέβαλαν με την εργατικότητα, την ευστροφία και την ακατάβλητη δύναμη της ψυχής τους να οικοδομήσουν το μέλλον των παιδιών τους αλλά και το μέλλον της Ελλάδας.

Η καταστροφή έγινε για τους πατέρες και τις μητέρες μας, τους Μικρασιάτες Έλληνες, εφαλτήριο για να ξαναδημιουργήσουν όσα έχασαν, και ο πόνος της τραγικής συμφοράς που έζησαν, δύναμη για να ολοκληρώσουν το έργο τους.

Η ευγένεια και η αρχοντιά τους δεν έκανε τον πόνο και τον καημό τους μόνο θρήνο, που τον αποτύπωσε η ποίηση και τον εξέφρασε η μουσική, για να τον θυμόμαστε όλοι. Τον έκανε ζωντανή αφήγηση για τις αλησμόνητες πατρίδες που τις διατηρεί παρούσες και μέσα στις δικές μας ψυχές 100 χρόνια αργότερα.

Η φετινή επέτειος των εκατό χρόνων από τη Μικρασιατική καταστροφή είναι ανάγκη να αποτελέσει για όλους μας, γιατί όλοι οι Έλληνες αποτελούμε, όπως ευστοχα ειπώθηκε πρόσφατα, απογόνους της, αφορμή για να γνωρίσουμε την ιστορία μας. Να νιώσουμε τον πόνο των πατέρων και των μητέρων μας. Να διδάξουμε αυτή την ιστορία και στα παιδιά μας, στις νεώτερες γενιές των Ελλήνων. Η ιστορία είναι το καλύτερο μάθημα για κάθε Έθνος και πολύ περισσότερο για μας τους Έλληνες που έχουμε τόσο μακρά και σπουδαία ιστορία.

Έχουμε χρέος όμως να συνειδητοποιήσουμε και τα λάθη που μας οδήγησαν σε αυτή την τεράστια συμφορά αλλά και τα ελαττώματά μας που συνέβαλαν στα λάθη μας. Γιατί ως Έθνος δεν έχουμε άλλα περιθώρια ούτε για λάθη ούτε για καταστροφές.

Έχουμε χρέος να μνημονεύουμε πάντοτε και την προσφορά της Εκκλησίας, που στήριξε τον διωκόμενο Μικρασιατικό Ελληνισμό και στη Μικρά Ασία και στο ταξίδι της προσφυγιάς και στη συνέχεια όταν έφθασε στην Ελλάδα, και θυσιάσθηκε

γι' αυτόν.

Κι έχουμε χρέος όχι μόνο να θυμό-μαστε τις τραγικές αυτές σελί-δες της ιστορίας μας, αλλά και να αγωνιζόμαστε για να μην ξεχασθεί και να αναγνωρισθεί ως γενοκτο-νία, ώστε να μην επαναληφθεί ποτέ ξανά κάτι παρόμοιο.

Περισσότερες φωτογραφίες [ΕΔΩ](#)